

har det været muligt at indskrænke Vælglovsforslagets Afsnit II, som omhandler Landstingsvalgene, ret betydeligt, idet man undgaar at gentage de samme Bestemmelser, baade hvor Reglerne for Sogneraadenes Valg af Sendemænd og Byraadenes Valg af Valgmænd findes anført. Man har kunnet henvise til denne Paragraf.

Som det fremgaar af Grundlovsforslagets Motiver, er der nogle faa Kommuner, hvor Medlemsantallet indenfor de paagældende Raad, saavel Byraad som Sogneraad, ikke er saa stort som det Antal af henholdsvis Valgmænd og Sendemænd, som der kan tilkomme det paagældende Raad i Henhold til Kommunens Størrelse. Det er da i Overensstemmelse med Grundlovsforslaget foreslaaet for saadanne Raads Vedkommende at foretage Fordelingen af det Antal Stemmer, der tilkommer det samlede Raad, efter de samme Regler som dem, der gælder ved Valg af Sendemænd, saa at altsaa hver enkelt Gruppe faar tildelt det Antal Stemmer, som efter de almindelig fulgte Regler kan tilfalde den. Det bliver et simpelt Regnestykke, hvor mange Stemmer af det Stemmeantal, det paagældende Byraad eller Sogneraad maa afgive, der tilfalder hver enkelt af Grupperne. Og det foreslaas da i § 55, at hver Gruppe for sit Vedkommende afgør, hvor mange Stemmer hver enkelt af Gruppens Medlemmer har at afgive ved det Valg, der skal foretages, henholdsvis ved Sendemændenes Valg af Valgmænd i Amtsrads-kredsen og for Byraadenes Valgmænds Vedkommende ved selve Landstingsvalget. Ligesom altsaa efter Folketingets Forretningsorden hver Gruppe for sig bestemmer, hvilke Medlemmer der skal ind i et Udvalg, der nedsættes, paa samme Maade bestemmer her hver Gruppe, hvilke af dens Medlemmer der skal have mere end een Stemme eller eventuelt mere end to Stemmer, efter som nu det samlede Antal Stemmer udkræver det. Dette vil ikke forvolde nogen Vanskelighed, og det vil sikkert findes at være retfærdigt, at det overlades til hver enkelt Gruppe selv at bestemme, hvem der skal have to Stemmer, hvem der skal have tre, og hvem der kun skal have een Stemme, hvis de ikke vil dele det, saa de alle faar lige mange. Ogsaa denne Bestemmelse i § 55 foreslaas at være fælles, saavel naar Talen er om Sogneraadenes Valg af Sendemænd som ved Byraadenes Valg af Valgmænd, og man har altsaa ogsaa for disse Bestemmelers Vedkommende kunnet henvise til § 55.

Ved Sendemændenes Valg af Valg-

mænd i Amtsrads-kredsen er det foreslaaet at benytte den Valgmaade, som blev indført ved Loven om kommunale Valg af 20. April 1908, altsaa den, som vi med eet Ord kalder Listevalgmetoden. Denne Metode er saa kendt for det høje Ting fra Forhandlingerne om den kommunale Valglov, at jeg ikke behøver at komme ind paa disse Regler. De samme Regler er det tillige foreslaaet at bringe til Anvendelse ved Valget af Landstingsmænd i hver Landstingskreds. Der vil nemlig blive ret store Valgforsamlinger, navnlig i 2den og 3die Kreds. I 2den Kreds vil Antallet af de Valgmænd, der skal møde for at vælge de nitten Landstingsmedlemmer, som denne Kreds skal have, være 800—900, i 3die Kreds, altsaa de jyske Amter, vil Antallet blive noget over 1,000. Det vil sikkert indrømmes, at der vilde være Vanskeligheder forbundne med f. Eks. at benytte den Andræske Metode, som nu anvendes ved Valget af Landstingsmænd, naar Valgforsamlingen er saa stor, som den efter Grundlovsforslaget nødvendigvis maa blive. Der har heller ikke for mig været noget betænkeligt i at foreslaa, at Listevalgmetoden bringes til Anvendelse baade ved Valget af Landstingsmænd og ved Valget af Valgmænd indenfor Amtsrads-kredsen, hvor Forsamlingerne bliver meget mindre, om end de alle Vegne bliver over Hundrede, nogle Steder over tre Hundrede. Det har nemlig vist sig ved Valgene i 1909, at det gaar udmærket godt at benytte denne Listemetode. Man opnaar ved at benytte den tillige, at man kommer let udover de Vanskeligheder, som man maaske vilde finde var forbundne med Bestemmelsen i de foreslaaede Grundlovsændringer om, at der skal vælges et tilsvarende Antal Stedfortrædere for Landstingsmændene. Der gives nemlig Adgang til ved Opstilling af Kandidatlisterne at opføre det dobbelte Antal Kandidater. Hvis man altsaa kunde tænke sig den Mulighed, at der var saa skøn en Enighed f. Eks. i 3die Landstingskreds, at alle tusind Valgmænd var enige om samme Liste, vilde de kunne faa det tilstrækkelige Antal Suppleanter derved, at Listen indeholdt et saa stort Antal Kandidater, at det udgør Antallet af baade Landstingsmænd og Stedfortrædere, det vilde f. Eks. for 3die Kreds sige et Antal af 46. Ved at fastholde den samme Bestemmelse, som gælder for Kommunalbestyrelserne, at naar et Medlem enten dør eller paa Grund af Bortrejse eller af anden Grund udtræder af det